МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

АКСЬОН АННА МИКОЛАЇВНА

«ОБЛІК І АУДИТ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ЙОГО ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ»

(на матеріалах ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеню «магістр»

Чернігів 2018

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту обліково-економічного факультету Навчально-наукового інституту економіки Чернігівського національного технологічного університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент КЛИМЕНКО Тетяна Вікторівна, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету

Рецензент: директор ТОВ «Северукрагро Плюс» Липоватий М.В.

Захист відбудеться «22» грудня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні Екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
д.е.н., проф. Маргасова В.Г.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Функціонування суб'єктів господарювання в сучасних ринкових умовах вимагають більш якісної обліково-аналітичної інформації, яка використовується для прийняття ефективних управлінських рішень. Керівництво потребує достовірної й повної інформації про результати діяльності господарюючого суб'єкта та його фінансовий стан. Це зумовлює необхідність удосконалення системи обліку, яка, в свою чергу, є основою інформаційного забезпечення процесу управління, особливе місце в якому посідає управління оборотними активами підприємства. Відсутність чітких методичних рекомендацій щодо обліку оборотних активів не дозволяє належним чином забезпечити збір інформації про їх стан і рух. Поряд з цим, на сьогодні працівники економічних відділів суб'єктів господарювання не застосовують на практиці науково розроблену методику аналізу стану та ефективності управління оборотних активів через її високу трудомісткість і складність розрахунків.

Варто зауважити, що ефективність управління оборотними активами, а також проведення аудиторської перевірки їх обліку, значно впливають на ефективність діяльності підприємства, що також обумовлюється зовнішніми та внутрішніми факторами, адже від ефективності цих процесів залежить фінансово-економічний стан суб'єкта господарювання в цілому.

Дослідженню економічної сутності та особливостей управління оборотними активами, розвитку теорії їх обліку, аналізу та аудиту присвячені наукові роботи таких вітчизняних учених, як: І. Бланк, М. Білик, П. Буряк, Ф. Бутинець, І. Головко, В. Єфіменко, А. Ковальов, М. Коробов, В. Маргасова, С. Покропивний, М. Пушкар, Г. Савицька, В. Сопко, О. Терещенко, Н. Ткаченко, О. Філімоненко, О. Шевчук, А. Шеремет та ін. Поряд з цим, поглибленого дослідження та наукових розробок потребує низка питань, пов'язаних з обліком, аналізом і аудитом оборотних активів на підприємствах харчової промисловості

З огляду на вищезазначене, слід відмітити, що проблеми проведення ефективної облікової політики та управління оборотними активами на підприємстві є надзвичайно актуальними в сучасних умовах функціонування суб'єктів господарювання, що і обумовило вибір теми дослідження, визначення його мети та завдань.

Метою дослідження є узагальнення та систематизація теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аудиту оборотних активів, розробка напрямів їх удосконалення та підвищення ділової активності підприємства.

Для досягнення мети дослідження поставлені та вирішені такі ***завдання***:

- дослідити економічну сутність оборотних активів та їх роль у підвищенні ділової активності підприємства;
- розглянути методичний підхід до організації обліку оборотних активів на підприємствах;
- виявити особливості внутрішнього аудиту оборотних активів підприємства;

- систематизувати нормативно-правове забезпечення обліку оборотних активів підприємств в Україні;

- оцінити організацію обліку оборотних активів на досліджуваному підприємстві;

- проаналізувати ефективність політики управління оборотними активами на підприємстві;

- визначити основні напрями удосконалення обліку та аудиту оборотних активів на досліджуваному підприємстві;

- розробити та економічно обґрунтувати можливі шляхи удосконалення політики управління оборотними активами та підвищення ділової активності підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси обліку і аудиту оборотних активів та ділова активність підприємства.

Предметом дослідження є теоретично-методичні і практичні аспекти обліку та аудиту оборотних активів підприємства і підвищення його ділової активності.

Методи дослідження. При написанні випускної кваліфікаційної роботи були використані як загальнонаукові методи дослідження (історичний, логічний, порівняння, спостереження та ін.), так і економіко-математичні методи (економетричні методи, методи математичної статистики) для оцінювання ефективності організації обліку оборотних активів та управління ними на підприємстві, а також обґрунтування рішень щодо вдосконалення цих процесів і підвищення ділової активності.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регулюють організацію обліку оборотних активів в Україні, фінансова звітність ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», праці вітчизняних і зарубіжних науковців.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аудиту оборотних активів суб'єктів господарювання, а також підвищення його ділової активності.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження доповідалися й обговорювалися на IV Міжнародній науково-практичній конференції «Статистичне та експертно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком економіки і соціальної сфери» (м. Чернігів, ЧНТУ, 5 грудня 2018 р.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковані тези доповіді:

Аксьон А.М. Дослідження інноваційної активності підприємств харчової промисловості України / Т.В. Клименко, А.М. Аксьон // Статистичне та експертно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком економіки і соціальної сфери. Сучасні комп'ютерні технології аналізу даних та статистики: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (Чернігів, 5 грудня 2018 року. – Чернігів : ЧНТУ, 2018. – 134 с. – С. 107-109

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Основний зміст роботи викладено на 115 сторінках друкованого тексту. Робота містить 23 таблиці, 15 рисунків, 3 додатки. Список використаних джерел налічує 75 найменувань, поданих на 9 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі розкрита актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, встановлено мету та завдання, предмет і об'єкт, методи та інформаційна база дослідження, визначене практичне значення результатів, а також подано структуру роботи.

У першому розділі **«Теоретичні основи обліку та аудиту оборотних активів підприємства»** розкриті економічна сутність та роль оборотних активів у підвищенні ділової активності підприємства, розглянута організація обліку оборотних активів та його нормативно-правове забезпечення в Україні, визначені особливості внутрішнього аудиту оборотних активів підприємства.

Досліджена сутність оборотних активів підприємства на основі організаційного, грошового, виробничого та фінансового підходів. У відповідності до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» оборотні активи – гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Розкриті функції оборотних активів: виробнича (забезпечує безперервність процесу виробництва на основі постійного формування необхідних запасів); платіжно-розрахункова (забезпечує дотримання платіжно-розрахункової дисципліни та впливає на фінансовий стан підприємства); товарна (розкривається на основі схеми товарного кругообігу).

Доведена важливість класифікації оборотних активів у процесі управління ними. Виділені наступні класифікаційні ознаки й відповідні види оборотних активів: за видами (сировина, матеріали, напівфабрикати; готова продукція; дебіторська заборгованість; грошові кошти та їх еквіваленти; інші); з характером участі в операційному процесі (які обслуговують виробничий цикл підприємства; які обслуговують інвестиційну діяльність підприємства; які обслуговують фінансовий цикл підприємства); за ліквідністю (високоліквідні; швидколіквідні; низьколіквідні); за джерелами формування (зовнішні; внутрішні); за кругообігом (початкові; функціонуючі; накопичені); за правом власності (власні; позичені); за принципом нормування (нормовані; ненормовані).

Систематизовані проблеми управління оборотними активами підприємства та наведений методичний інструментарій, який дозволяє їх вирішити. Серед основних проблем, які найбільше впливають на формування та використання оборотних активів, виділено: надлишкове накопичення товарно-матеріальних цінностей, вилучення грошових коштів з обороту підприємства через несвоєчасне непогашення дебіторської заборгованості; неефективна робота менеджменту при прийнятті управлінських рішень щодо управління

оборотними активами.

Аналіз статистичних даних за 2013-2017 роки показав, що вартість оборотних активів підприємств різних видів економічної діяльності постійно коливалася. При цьому, промислові підприємства, до яких відноситься досліджуване підприємство, сформували понад третину оборотних активів, а обсяг останніх збільшився удвічі. Понад половину у складі оборотних активів підприємств з виробництва харчових продуктів займала дебіторська заборгованість, що оцінено негативно, адже вказує на порушення платіжної дисципліни, понад чверть – запаси товарно-матеріальних цінностей, що пояснюється особливостями функціонування галузі, поточні фінансові інвестиції та грошові кошти мали найменшу частку.

Досліджені особливості організації обліку оборотних активів, визначені мета та завдання, принципи, нормативно-правові акти щодо забезпечення обліково-аналітичного процесу, охарактеризована система рахунків бухгалтерського обліку, на яких узагальнюється інформація про стан і рух запасів, коштів, розрахунків та інших оборотних активів, розглянутий механізм функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами.

Виявлені особливості формування та функціонування системи внутрішнього аудиту оборотних активів, визначена її мета, завдання, джерела отримання аудиторських доказів, методи аудиту, розглянута інформаційна модель внутрішнього аудиту. Особлива увага приділена послідовності проведення аудиторської перевірки дебіторської заборгованості, основним видам порушень, які можуть бути виявлені у ході перевірки.

У другому розділі роботи «Оцінка організації обліку оборотних активів та ефективності управління ними на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» наведена фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства, оцінені динаміка складу та структура його оборотних активів, проаналізовані ділова активність та ефективність управління оборотними активами, досліджена організація їх обліку на досліджуваному підприємстві.

Встановлено, що основним видом діяльності ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» є виробництво й реалізація макаронних виробів. Виявлене щорічне скорочення обсягів виробництва і реалізації як в натуральному, так і в грошовому вираженні, що пов'язано, в першу чергу, із високим рівнем конкуренції на ринку.

За результатами дослідження динаміки основних фінансово-економічних показників виявлено, що підприємство працювало неефективно, спостерігався високий рівень зношеності основних засобів та низька їх віддача, висока частка загальних витрат у ціні продукції, які негативно впливали на його фінансову стійкість, платоспроможність та ділову активність. Протягом аналізованого періоду спостерігався низький рівень ліквідності балансу, на що вказує незначна частка грошових коштів, вагомий приріст дебіторської заборгованості на фоні скорочення виручки від реалізації. Відбулося деяке зниження фінансової стійкості, зокрема через скорочення частки власного капіталу. Вказані тенденції потребували комплексного підходу до вирішення виявлених проблем, у тому

числі й за рахунок удосконалення системи обліку та аудиту оборотних активів підприємства.

Констатовано, що на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» затверджено Наказ «Про облікову політику», який визначає порядок організації й ведення бухгалтерського обліку. З 01.01.2012 р. підприємство складає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності. На підприємстві використовується Робочий план рахунків, розроблений на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Для ведення обліку господарської діяльності застосовується журнально-ордерна форма обліку та машинна обробка документів з використанням комп'ютерної техніки на основі програми «1 С: Підприємство 8.2» на підставі первинних документів, що фіксують факти здійснення господарських операцій.

Визначені основні елементи облікової політики ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» щодо оборотних активів, зокрема: запаси оцінюють за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації; для вибуття запасів використовується метод середньозваженої собівартості; сума транспортно-заготівельних витрат відноситься безпосередньо на вартість придбання конкретних запасів. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю з урахуванням витрат на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Величину резерву сумнівних боргів визначають із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. У цілому, можна зробити висновок про створення належних умов для своєчасного й повного відображення в обліку операцій, пов'язаних з надходженням, зберіганням, оцінкою та використанням оборотних активів, проте деякі аспекти потребують удосконалення.

Виявлено, що протягом досліджуваного періоду відбувалися коливання обсягу оборотних активів підприємства. Так, у 2016 році мало місце скорочення обсягу дебіторської заборгованості та грошових коштів, а в 2017 році показники зросли майже вдвічі. Відбувалося нарощування запасів за рахунок формування значних обсягів виробничих запасів, що оцінено як нераціональне на фоні скорочення обсягу виробництва і реалізації, адже вимагає додаткових витрат на їх утримання. Інші елементи оборотних активів мали незначні обсяги і частку. Результати дослідження довели необхідність оптимізації обсягів запасів товарно-матеріальних цінностей та обсягу грошових коштів, підвищення ефективності контролю за дотриманням платіжної дисципліни.

Оцінено ліквідність балансу ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» та виявлено, що він протягом аналізованого періоду був абсолютно неліквідним, адже не виконувалась перша умова, тобто на підприємстві не вистачало грошових коштів для покриття найбільш короткострокових зобов'язань.

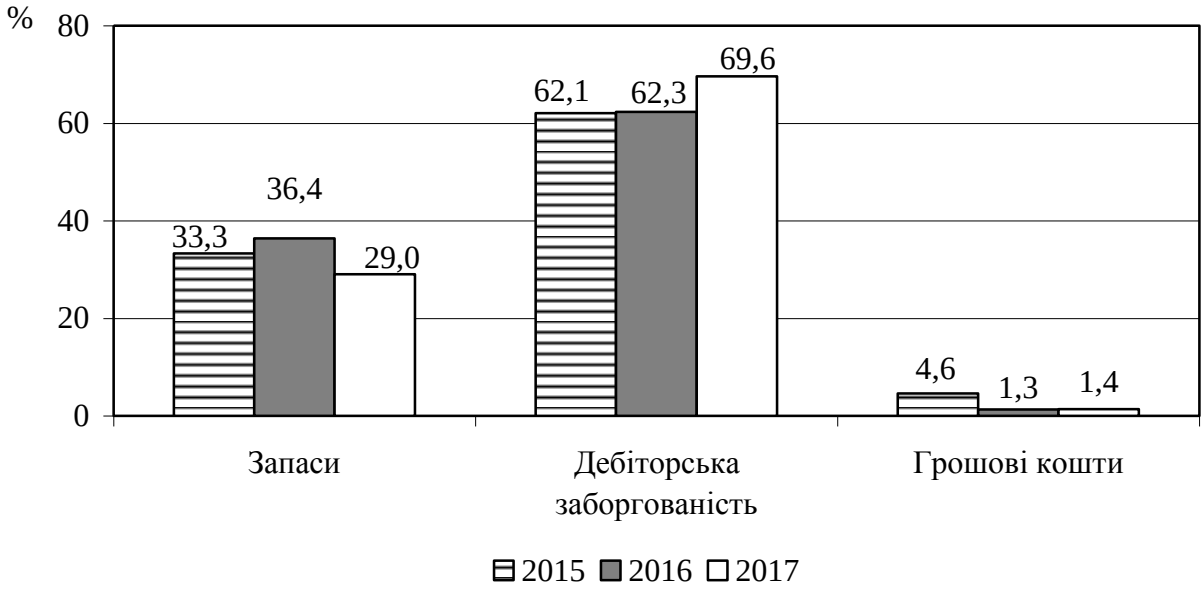

Рисунок 1 – Динаміка структури оборотних активів ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» за 2015-2017 роки*

**Джерело: складено автором на основі даних фінансової звітності підприємства*

Дослідження платоспроможності, рентабельності та ділової активності підприємства показало задовільний їх рівень, хоча деякі показники погіршилися. Так, рівень показників платоспроможності був нижче за рекомендовані значення, обсяг власного оборотного капіталу – або незначний, або спостерігалася його нестача, всі досліджувані коефіцієнти оборотності були занадто малими, а тривалість одного обороту – значною. Відмічена занизька рентабельність оборотних активів, а в 2017 році спостерігалася збитковість цих активів, що вказує на погіршення ефективності використання оборотних активів і негативний вплив на фінансову діяльність підприємства. Це дало підстави для розробки заходів щодо удосконалення політики управління та обліку оборотних активів і підвищення ділової активності підприємства.

У третьому розділі «Напрями вдосконалення обліку та аудиту оборотних активів і підвищення ефективності управління ними на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» визначені основні шляхи удосконалення обліково-аналітичного забезпечення щодо оборотних активів підприємства, напрями покращення їх аудиторської перевірки, обґрунтовані заходи щодо підвищення ефективності управління оборотними активами та ділової активності досліджуваного підприємства.

За результатами дослідження обґрунтована необхідність уточнення положень Наказу про облікову політику ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», зокрема в частині удосконалення обліку виробничих запасів. Так, запропоновано уточнити порядок визначення первісної вартості запасів (у разі придбання за плату, виготовлених власними силами, отриманих безоплатно), навести перелік витрат, що не включаються до первісної вартості запасів, критерії визначення МШП та порядок їх списання, підхід щодо відображення в

обліку запасів, які не принесуть підприємству вигоди в майбутньому.

Запропонована модель аналітичного обліку, у якій передбачено деталізувати рахунки третього та четвертого порядку рахунку 20 «Виробничі запаси», що дозволить отримувати більш точну інформацію про їх використання на підприємстві з метою прийняття ефективних управлінських рішень. Так, в субрахунку 201 «Сировина й матеріали» можна виділити основну та допоміжну сировину, при цьому останню варто розподілити на виробничу, невиробничу та зворотні відходи. Для субрахунку 203 «Паливо» рекомендовано виділення палива на технологічні, енергетичні та господарські потреби, а для субрахунку 204 «Тара й тарні матеріали» - тара одноразового й багаторазового використання.

Визначена структурно-логічна схема організації внутрішнього контролю оборотних активів, що передбачає реалізацію контрольних процедур на всіх стадіях управління та ґрунтується на дотриманні сукупності принципів. Передбачаються наступні напрями внутрішнього контролю: контроль виробничого процесу, контроль часу обігу дебіторської заборгованості, контроль операційного циклу шляхом проведення контрольних процедур щодо продажу готової продукції, отримання платежів від покупців тощо.

Ураховуючи той факт, що протягом досліджуваного періоду спостерігався значний обсяг дебіторської заборгованості на підприємстві та щорічне зростання її частки порівняно з обсягом отриманого чистого доходу від реалізації продукції, запропоновано уточнити методичний інструментарій проведення її аудиторської перевірки шляхом впровадження методики проведення аудиту дебіторської заборгованості, яка включає три етапи та передбачає використання конкретних аналітичних процедур задля виявлення ймовірних викривлень (помилок) у фінансовій звітності.

Доведена необхідність розробки раціональної та збалансованої стратегії управління запасами, яка б враховувала орієнтири довгострокового розвитку на основі підвищення ефективності процесу виробництва і продажу продукції. Реалізація такої стратегії дозволить мінімізувати нераціональне використання запасів, яке супроводжується невиправданим зростанням матеріальних витрат.

Встановлено, що для забезпечення безперебійної діяльності суб'єкт господарювання повинен мати достатній розмір виробничих запасів, управління якими полягає в оптимізації розміру і прискоренні обігу. На основі моделі Уілсона визначено оптимальний розмір замовлення борошна для виробничих потреб, який складає 83 тонни, при цьому через 5 днів після попередньої доставки борошна, коли його запас досягне критичного значення, необхідно поновлювати замовлення.

Обґрунтована доцільність закупівлі сировини в порядку разових операцій, що надасть підприємству такі переваги, як: можливість вибору ціни; зменшення витрат на зберігання; уникнення зайвих витрат і втрат при перепрофілюванні діяльності; підвищення ефективності закупівельних операцій для тих товарів, що закуповуються епізодично.

З метою удосконалення управління грошовими активами запропоновано підтримувати мінімальний залишок грошових коштів для забезпечення безперебійного здійснення поточних розрахунків, створення резерву вільних

грошових коштів на випадок можливого розширення обсягів діяльності, формування резерву грошових коштів для компенсації непередбачених витрат і можливих втрат в процесі фінансово-господарської діяльності тощо.

Для забезпечення ліквідності та підвищення ділової активності підприємства розроблено рекомендації із управління дебіторською заборгованістю. Так, вважаємо за доцільне підприємству більш виважено відноситися до надання відстрочок платежів шляхом визначення ефекту від інвестування коштів у дебіторську заборгованість.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного узагальнення та систематизації теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аудиту оборотних активів встановлено наступне.

1. Обґрунтовано, що в сучасних умовах необхідно приділяти увагу організації системи обліку та управління оборотними активами підприємства, оскільки фінансова діяльність тісно пов’язана з їх формуванням і використанням. Від ефективності цієї системи залежить безперервність процесу виробництва та реалізації продукції, ліквідність, платоспроможність, рентабельність та ділова активність підприємства.

2. Встановлено, що згідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» оборотні активи – це гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Економічна сутність оборотних активів досліджена із врахуванням організаційного, грошового, виробничого і фінансового підходів, а також через характеристику їх функцій (виробничої, платіжно-розрахункової, товарної) та класифікаційних ознак (за видами; за характером участі в операційному процесі; за джерелами формування; за кругообігом; за правом власності; за принципом нормування).

3. З'ясовано, що облік оборотних активів ведеться на рахунках, затверджених Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Класу 2 «Запаси» та Класу 3 «Кошти, розрахунки та інші активи». Визначені мета та завдання, принципи, нормативно-правові акти щодо забезпечення обліково-аналітичного процесу, наведений механізм функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення управління оборотними активами.

4. Охарактеризовані особливості функціонування системи внутрішнього аудиту оборотних активів, визначені її мета, завдання, джерела отримання аудиторських доказів, методи, інформаційна модель внутрішнього аудиту. Особлива увага приділена алгоритму проведення аудиторської перевірки дебіторської заборгованості, основним видам порушень, які можуть бути виявлені у ході перевірки.

5. Досліджений фінансово-майновий стан ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», який можна оцінити як нестійкий, адже підприємство працювало неефективно, спостерігався високий рівень зношеності основних засобів і низька

їх віддача, висока частка загальних витрат у ціні продукції, які негативно впливали на показники фінансової стійкості, платоспроможності та ділової активності, ліквідність балансу. Результати дослідження стану та структури оборотних активів довели необхідність оптимізації обсягів запасів товарно-матеріальних цінностей та обсягу грошових коштів, підвищення ефективності контролю за дотриманням платіжної дисципліни.

6. Дослідження організації обліку оборотних активів на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» дозволило зробити висновок, що створені належні умови для своєчасного та повного відображення в обліку операцій, пов'язаних з надходженням, зберіганням, оцінкою та використанням оборотних активів, проте деякі аспекти потребували вдосконалення.

7. За результатами аналізу ефективності системи обліку та управління оборотними активами підприємства обґрунтована необхідність удосконалення облікової політики в частині уточнення змісту Наказу про облікову політику щодо обліку виробничих запасів (уточнення порядку визначення первісної вартості запасів при різних випадках їх надходження, наведення переліку витрат, які не включаються до первісної вартості запасів, критеріїв визначення МШП та порядку їх списання, щодо відображення в обліку запасів, які не принесуть підприємству вигоди в майбутньому).

8. Запропонована модель аналітичного обліку виробничих запасів шляхом введення низки рахунків третього та четвертого порядку до рахунку 20 «Виробничі запаси», що дозволить отримувати більш точну інформацію про їх використання на підприємстві з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

9. Розроблені рекомендації щодо організації внутрішнього контролю оборотних активів, який передбачає реалізацію контрольних процедур на всіх стадіях управління та ґрунтується на дотриманні сукупності принципів. У ході контролю відбуватиметься перевірка достовірності, доцільності, законності здійснення операцій, які пов'язані із формуванням, рухом, використанням оборотних активів підприємства.

10. Неефективне управління дебіторською заборгованістю стало підставою щодо уточнення методичного інструментарію проведення її аудиторської перевірки шляхом впровадження методики аудиторської перевірки дебіторської заборгованості, яка передбачає використання конкретних аналітичних процедур задля виявлення ймовірних викривлень (помилок) у фінансовій звітності.

11. З метою оптимізації структури оборотних активів підприємства запропоновано впровадження низки заходів щодо підвищення ефективності політики управління ними. Задля мінімізації нераціонального використання запасів, яке супроводжується невиправданим зростанням матеріальних витрат, запропоновано реалізацію стратегії управління запасами, яка враховує орієнтири довгострокового розвитку на основі підвищення ефективності процесу виробництва й реалізації. На основі моделі Уілсона визначено оптимальний розмір замовлення борошна для виробничих потреб та строки його поновлення. Обґрунтована доцільність закупівлі сировини в порядку разових операцій, а також необхідність підтримувати мінімальний залишок грошових коштів для забезпечення безперебійного здійснення поточних розрахунків, створення резерву

вільних грошових коштів на випадок можливого розширення обсягів діяльності, формування резерву грошових коштів для компенсації непередбачених витрат і можливих втрат в процесі фінансово-господарської діяльності тощо.

АНОТАЦІЯ

Аксьон А.М. Облік і аудит оборотних активів підприємства та оцінка його ділової активності (на матеріалах ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»). – Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2018.

Випускна кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та аудиту оборотних активів підприємства, а також підвищенню його ділової активності.

У роботі розглядаються економічна сутність оборотних активів та їх роль у підвищенні ділової активності підприємства, особливості організації їх обліку й внутрішнього аудиту, нормативно-правове забезпечення цих процесів.

Оцінена організація обліку оборотних активів ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», ефективність управління ними. Наведено фінансово-економічну характеристику діяльності аналізованого підприємства, досліджено організацію первинного, аналітичного й синтетичного обліку окремих елементів оборотних активів, проаналізовано їх динаміку та структуру, оцінено показники платоспроможності, ділової активності та прибутковості підприємства.

За результатами дослідження визначені основні напрями удосконалення об'єкту дослідження на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», розроблені рекомендації щодо підвищення ділової активності підприємства.

Сформульовані пропозиції щодо: вдосконалення аналітичного й синтетичного обліку шляхом деталізації субрахунків рахунку 20 «Виробничі запаси»; уточнення наказу про облікову політику за рахунок визначення положень щодо обліку виробничих запасів та МШП; організації системи внутрішнього контролю оборотних активів; визначення оптимального розміру замовлення борошна для виробничих потреб та строків його поновлення; закупівлі сировини в порядку разових операцій, підтримки мінімального залишку грошових коштів для забезпечення безперебійного здійснення поточних розрахунків тощо.

Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аудиту оборотних активів суб'єкта господарювання та підвищення його ділової активності.

Ключові слова: ОБОРОТНІ АКТИВИ, ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ, ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, ГРОШОВІ КОШТИ, ОБЛІК, АУДИТ, КОНТРОЛЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ, ОПТИМАЛЬНИЙ РОЗМІР ЗАМОВЛЕННЯ.